

Autorka scenariusza:

Agnieszka Tamiola

Szkoła Podstawowa w Srocku

ul. Łódzka 5

97-310 Moszczenica

TEMAT I: Poznajemy Jasia - nowego ucznia w klasie.

CELE:

- Uczeń:
- poznaje wyjaśnienia terminów choroba, gorączka, kaszel, mechanizm obronny,
  - rozwija uczucie empatii,
  - wykorzystuje recykling,
  - wyrabia w sobie spostrzegawczość i odpowiedzialność za cudze zdrowie.

METODY:

- Pogadanka
- Praktycznego działania
- Ćwiczenia słownikowe
- Problemowa
- Drama

FORMY:

- Indywidualna
- Zespołowa

POMOCE:

- Podręcznik „W klasie z Jasiem”
- Rozsypanka zdaniowa, zagadka
- Projekty plakatów i zaproszeń

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Zagadka - utwórz z pierwszych sylab długich wyrazów w zdaniu dwa nowe wyrazy.
Kotek leży na gałęzi jaśminu. Kolega Jaś.
2. Przeczytanie uczniom fragmentu tekstu " W klasie z Jasiem" (10 zwrotek, s.I-4).
3. Rozmowa na temat przeczytanego fragmentu:
  - ustalenie, co działo się z Jasiem (kaszał, furczał, świstał, dyszał) i w jakich sytuacjach miało to miejsce (podczas zajęć ruchowych i śmiechu),
  - jak zachowywały się dzieci w stosunku do Jasia (ocena ich postępowania); drama - Zachowanie w stosunku do Jasia, gdyby pojawił się w naszej klasie,
  - kiedy zachowanie Jasia uległo zmianie i dlaczego tak się stało.
4. Próba odpowiedzi na pytanie: Dlaczego Jaś tak się zachowywał? (Był chory).
5. Samodzielne wyjaśnienie przez dzieci, co to jest choroba. Ustalenie, czy byli kiedyś chorzy i jak się wtedy czuli.
6. Ustalenie, co było objawem choroby w przypadku Jasia (kaszel, kichanie i być może gorączka). Uczniowie próbują wyjaśnić, czym jest kaszel, kichanie, gorączka i w jakich sytuacjach ono występuje; czy doświadczyli tych objawów „na własnej skórze”.
7. Zastanowienie się nad problemem, dlaczego organizm tak reaguje w przypadku choroby - to mechanizm obronny organizmu.
8. Podsumowanie zajęć - dopasowanie terminów ze słowniczka do ich wyjaśnień:

CHOROBA - *Jest to stan nieprawidłowy
(i niemiły, bądźmy szczerzy)
kiedy w naszym organizmie
coś nie działa jak należy.*

KASZEL - *To wypchnięcie z płuc powietrza
głośnym dźwiękiem zakończone,
gdy twe drogi oddechowe
są czymś mocno podrażnione*

GORĄCZKA - *To temperatura ciała
podwyższona ponad normę,
która zawsze nas ostrzega,
że tracimy dobrą formę*

9. Wykonanie zaproszeń dla rodziców na spotkanie edukacyjne techniką collage z gazet, tektury (recykling).

TEMAT II: Na tropie choroby Jasia.

CELE:

- Uczeń:
- nabywa wiedzę, jak działa i z jakich części składa się układ oddechowy,
  - rozumie, jakie znaczenie ma dla naszego organizmu oddychanie,
  - kształtuje umiejętność współpracy w zespole,

METODY:

- Pogadanka
- Praktycznego działania
- Doświadczenie

FORMY:

- Indywidualna
- Zespołowa

POMOCE:

- Podręcznik „W klasie z Jasiem”
- Plansza z układem oddechowym
- Balon, rękawiczka gumowa

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Przypomnienie, jakie objawy choroby zaobserwowaliśmy u Jasia; z jaką czynnością życiową związane są te objawy (oddychanie).
2. Jaki układ jest odpowiedzialny za oddychanie i jaki układ zaatakowała choroba? (Praca w zespołach – uczniowie wybierają spośród układów – pokarmowego, oddechowego, krwionośnego jeden i próbują uzasadnić swój wybór; prezentacja swoich przemyśleń).
3. Uczniowie w zespołach na podstawie swojej dotychczasowej wiedzy starają się wymienić elementy wchodzące w skład układu oddechowego; weryfikacja wypisanych organów z wierszem ze słowniczka

DROGI ODDECHOWE - *Jama nosowa, gardło, krtani
oraz tchawica i oskrzela –
przez system oddechowy dróg
z powietrza tlen do płuc dociera.*

4. Odszukanie na planszy części, z których się składają drogi oddechowe; przez jakie narządy wdychamy powietrze i gdzie ono się dostaje. Wiersze ze słowniczka:

DRZEWO OSKRZELOWE - *Każdy z nas ma w sobie drzewo,
w którym kwitnie bujne życie,
jak wygląda takie drzewo,
na obrazku zobaczycie.*

OSKRZELA - *Liczne przewody i przewodniki,
które radośnie oraz ochoczo
powietrze z tlenem (nie zawsze czyste)
prosto z tchawicy do płuc nam tłoczą.*

PŁUCA - *Masz je ty mam i ja,
każdy w piersiach ma po dwa
i od zawsze bez gadania,
służą nam do oddychania.*

5. Jakie znaczenie ma dla organizmu oddychanie (tlen dostaje się do płuc a z płuc jest rozprowadzany przez układ krwionośny do różnych narządów)? Co się dzieje, kiedy pracujemy ciężko, biegamy (oddychamy wtedy szybciej, bo nasz organizm potrzebuje więcej tlenu)? Przeprowadzenie doświadczenia w oparciu o ćwiczenia śródlekcyjne.
6. Co się dzieje, jeśli mamy trudności z oddychaniem? (jest nam duszno, robi się słabo, mdlejemy) Wierszyk ze słowniczka.

ODDECH - *Wdech i wydech, wdech i wydech,
choć nie wiemy pracujemy.
Pomyśl czule o oddechu
dzięki niemu wszak żyjemy.*

7. Przeprowadzenie doświadczenia z użyciem balonów lub gumowej rękawiczki, jak powietrze dostaje się do pęcherzyków płucnych.
8. Dokończenie zaproszeń.

TEMAT III: Co się wydarzyło w klasie i jaki związek miało to z Jasiem?

CELE:

- Uczeń:
- wie, na jaką chorobę zapadł Jasiak i jakie są jej objawy,
  - rozumie znaczenie nowo poznanych wyrazów i próbuje wyjaśniać je własnymi słowami,
  - nabywa podstawowe wiadomości na temat astmy,
  - rozumie potrzebę rozpowszechniania wiadomości o tej chorobie,
  - wyrabia w sobie dbałość o zdrowie własne i innych.

METODY:

- pogadanka
- problemowa
- burza mózgów
- praktycznego działania
- doświadczenie

FORMY:

- indywidualna
- zespołowa

POMOCE:

- rozsypanki zdaniowe
- rysunki schematyczne pokazujące wygląd spirometru i pikflometru
- balonik, gumowa rękawiczka, słomki o malej i dużej średnicy
- podręcznik „W klasie z Jasiem”

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Przeczytanie uczniom kolejnego fragmentu książki "W klasie z Jasiem" (s. 4-8) praca zespołowa – notowanie niezrozumiałych wyrazów na kartkach a następnie na tablicy; wyjaśnianie ich znaczenia poprzez dopasowanie do ich wyjaśnień (słowniczek s. 12).
2. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu:
  - jakiej choroby poszukiwali lekarze podczas badań
  - czy często zdarza się u dzieci
  - co atakuje w naszym organizmie.
3. W jaki sposób wybrano dzieci do badań:
  - rodzice wypełnili ankiety
  - wybrano 12 uczniów (w tym Jaśka), których poddano badaniom u lekarza alergologa
  - kogo wybrano na dalsze badania przy pomocy jakiego przyrządu badano dalej Jaśka (spirometr, pikflometru – słowniczek)
  - co stwierdzono u Jaśka (doświadczenie w jaki sposób przedostaje się powietrze przez zdrowe oskrzela a jak przez chore)
4. Zbieramy wiadomości o astmie - wiersz ze słowniczka „astma oskrzelowa”. Praca zespołowa wybieranie z rozsypanki zdaniowej prawdziwych informacji na temat astmy. Astmę wywołuje świeże powietrze. Astmę wywołują alergen. Astmą można się zarazić. Astmą nie można się zarazić. Atakuje układ pokarmowy. Atakuje układ oddechowy. Objawem astmy jest ból brzucha, głowy, wymioty. Objawem astmy jest świszczący ciężki oddech, kaszel w nocy lub nad ranem.

W Polsce choruje na nią co setne dziecko. W Polsce choruje na nią co dziesiąte dziecko. Przy tej chorobie należy unikać wody, mydła i pasty do zębów. Przy tej chorobie należy unikać zwierząt pokrytych sierścią i piórami, kurzu, pyłków roślin. W leczeniu tej choroby stosuje się inhalator. W leczeniu tej choroby należy łykać witaminy.

5. Próba odpowiedzi na pytanie, w jakim celu rozmawiamy o tej chorobie - burza mózgów (żeby wiedzieć więcej o tej chorobie i móc ją wcześniej zacząć leczyć, ponieważ może na nią zachorować każdy). Poinformowanie uczniów o realizacji programu profilaktycznego „WOLNOŚĆ ODDECHU - ZAPOBIEGAJ ASTMIE”.
6. Dopasowanie do wypisanych na tablicy wyrazów (alergia, alergeny, alergolog, badania przesiewowe, inhalacja, inhalator, spirometr, pikflometr) wyjaśnień ze słowniczka.
7. Dokończenie zaproszeń dla rodziców na spotkanie edukacyjne - zasugerowanie dzieciom, aby podzieliły się zdobytą wiedzą z rodzicami i aby zachęciły ich do wzięcia udziału w spotkaniu.

TEMAT IV: Zaprzyjaźniamy się z Jasiem - nowym kolegą w klasie.

CELE:

- Uczeń:
- kształtuje w sobie umiejętność wyciągania wniosków na podstawie zdobytych wiadomości i obserwacji
  - rozwija w sobie odpowiedzialność za zdrowie własne i innych,
  - rozumie potrzebę aktywnego uczestniczenia w programie profilaktycznym.

METODY:

- pogadanka
- problemowa
- praktycznego działania

FORMY:

- indywidualna
- zespołowa
- grupowa

POMOCE:

- podręcznik "W klasie z Jasiem"
- plakaty o tematyce zdrowotnej

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Przeczytanie tekstu z podręcznika „W klasie z Jasiem” (s. 10-14).
2. Rozmowa na temat przeczytanego fragmentu
- jak możemy pomóc Jasiowi (słowniczek "troska"), żeby czuł się lepiej.
3. Staramy się jak najwięcej dowiedzieć o chorobie Jasia (słowniczek "strefy astmy")
4. Porównanie zachowania Jasia i reakcji kolegów przed wykryciem choroby i po jej zdiagnozowaniu – praca w grupach.
5. Podsumowanie zajęć - co spowodowało zmianę w zachowaniu Jasia (wykrycie choroby); dlaczego Jaś zaczął się lepiej czuć, (bo brał odpowiednie leki); jak Jaś się leczył (nosił w kieszeni Turbuhaler - słowniczek s.17, robił inhalacje inhalatorem s.14).
6. Uświadomienie sobie znaczenia badań przesiewowych (słowniczek s. 13) oraz programu profilaktycznego.
7. Wykonanie w zespołach plakatów propagujących program "WOLNOŚĆ ODDECHU - ZAPOBIEGAJ ASTMIE".